

El document del mes de desembre de l'AMR

El Pare Noel a Roses

La influència de la cultura americana a través del Pení

Dades arxivístiques

CAT AMR Col·lecció L'Abans de Roses, Família Coll Ferrer, Rua del Pare Noel a la riera Ginjolers. Desembre de 1963. reg. 9996.

CAT AMR Col·lecció L'Abans de Roses, Família Berta Alabert, Festa del Nen al Pení. ca. 1959-1960. reg. 9536.

Història arxivística

Les fotografies formen part de la col·lecció realitzada en el marc del llibre *L'Abans de Roses* l'any 2008. Un gran nombre de fotos van ser publicades en l'obra gestada per Ariadna Sánchez Mira, però la majoria van quedar sense sortir a la llum. Des d'aleshores l'Arxiu Municipal custodia la col·lecció i la difon, motiu pel qual moltes fotos han format part de llibres, articles, exposicions municipals i externes, així com d'activitats de difusió escolar. La foto destacada no va ser publicada al llibre, en canvi, la segona sí.

Contingut

Les dues fotografies escollides de la col·lecció de *L'Abans de Roses* ens acosten a la realitat nadalenca de finals dels cinquanta i principi dels seixanta. En el cas de Roses, influenciada per la presència dels militars americans de la Base del Pení i els seus costums. Si tenim en compte la visió de la pel·lícula "Bienvenido Mr. Marshall", els

americans per Nadal feien una obra de caritat amb els nens rosincs, apropant el seu esperit nadalenc a una societat que encara sortia de la dura postguerra.

La primera instantània, presa per un membre de la família Coll Ferrer, va captar en Jimmy, un soldat americà, disfressat de Pare Noel a sobre d'un vehicle descapotat envoltat de nens i alguns adults sobre l'antic pont de la riera Ginjolers del carrer de davant. Alguns dels nens miren a l'objectiu, altres enlaire, sota la mirada de tres senyores que miren la comitiva nadalenca.

La foto va ser realitzada en algun Nadal de 1957 a 1962. La datació ha estat facilitada per l'existència, encara, de la paret de tanca de l'antiga societat La Flor de Maig i la seva antiga façana reculada amb una flor a la seva part superior. La construcció de la façana actual, del que va ser el Cinema Roses, va ser construïda entre finals de 1963 i principis de 1964. També és d'ajuda per a la localització de la foto la façana oest de la també desapareguda casa de can Mairó.

La segona va ser feta per algun membre de la família Berta Alabert en una Festa del Nen celebrada al Pení el Nadal de l'any 1959 o 1960. En Jimmy, el mateix soldat de l'altra foto, va disfressat de Pare Noel per aconseguir un somriure dels cinc nens que li deuriem assegurar que s'havien portat d'allò més bé durant l'any per rebre algun regal.

A dalt, d'esquerra a dreta: Rafael Berta, Jimmy, Magda de can Ley i Miquel Gómez.
A baix, d'esquerra a dreta: Joan Vïgo i en Terol. Informació: Pere Berta.

Context

L'arribada el 1957 dels americans a Roses, amb la construcció i posada en funcionament de la Base Aèria del Pení, va comportar l'arribada d'un seguit de modes, esports i costums en una Roses acabada de sortir de la postguerra, encara deprimida. Fins al traspàs de la base a l'Exèrcit Espanyol el 1964, els ianquis van establir lligams socials, econòmics i, fins i tot, familiars amb Roses.

Un bon exemple de la penetració de noves modes és el món de l'esport. El camp de futbol de les Muralles va acollir, a banda dels partits de futbol de l'AE Roses, partits i exhibicions de beisbol, l'esport nacional dels EUA. També, durant aquells anys els joves rosincs es van veure atrets per nous esports com el bàsquet, la qual cosa va debilitar el futbol al final dels cinquanta. No s'ha de menystenir tampoc l'arribada de nous vehicles, electrodomèstics o roba, que van obrir un nou món als rosincs dels cinquanta i seixanta.

Unes quantes pinzellades que, com bé deia Josep Maria Barris al seu article "lanquis at home", cal aprofundir en l'estudi de la presència de l'exèrcit americà i les seves famílies a Roses i el seu entorn, així com les seves conseqüències socioeconòmiques. I més ara, quan encara queden forces testimonis vius d'americans que encara resideixen a Roses, descendents, treballadors domèstics, etcètera.

Més informació

Barris Ruset, Josep Maria, "lanquis at home", a *Roses o la recerca de la zona grisa*, Roses, Ajuntament de Roses, 2008, col. Assaig i Recerca, 6, pàgs. 431-432.

https://ca.wikipedia.org/wiki/Pare_Noel